

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 28 Noembrie st. v.

Cele mai importante dintre elementele ce constituie statul ungar sînt Maghiarii, Românii și Croații. Germanii sînt prea risipiți, Slovaci preț slabi de ânger și astfel lipsiți de o clasă cultă a lor, eară Sârbii și Rutenii preț puțini pentru-ca se poată ajunge la importanță hotărîtoare în viața statului.

Urînd dar' planul de a preface Ungaria într'un stat național maghiar, oamenii politici ai Maghiarilor au simțit, că mai ales Românii și Croații sînt aceia, care pot se le pună pedeci grele și de aceea au căutat se se asigureze mai ales față cu aceștia.

Planul lor e clar formulat.

Strîmtoări, cum erau, ei au făcut concesii de mare însemnătate, între care punem autonomia Croației, recunoașterea metropoliei române greco-catolice înființate în timpul absolutismului, inarticularea autonomiei bisericesci a nou înființatei metropolii române greco-orientale, votarea legii pentru naționalități și admiterea scolilor cu caracter confesional. E însă destul se trecem cu oare-care luare aminte legile, prin care s'au precisat aceste concesii, pentru-ca se ne încredințăm, că ele au fost făcute cu rezervațiunea mentală de a le desființa încetul cu încetul.

Aceia, căroră li s'au făcut cele mai mari, după părerea noastră chiar preț mari concesii, sînt Croații. Cunoscînd relațiunile Croaților cu cercurile politice de preste Laita și cu popoarele din Orient, tot omul cu oare-care prevedere politică putea se fie convins, că mai curînd ori mai târziu Croația autonomă va deveni chiagul pentru o formațiune slavă în sudul Ungariei. Maghiarii însă 'i-au socotit pe Croați preț inofensivi, dar' destul de tari pentru-ca uniți cu dînșii se se poată simți stăpâni ai situațiunii. Ei sperau, că într'un timp relativ scurt vor pute frînge rezistența noastră, pentru-ca apoi, ne mai supărați de noi, se se poată întoarce spre Croați.

S'au înșelat însă asupra puterii noastre de rezistență.

Era un timp, când Rutenii făceau mult șgomot în nordul Ungariei și deputatul lor Dobransky îi supăra în dietă pe puternicii țilelor de atunci. — Apoi Dobransky a dispărut și Rutenii s'au dat după pînă.

Tot astfel a fost și cu Sârbii. Cât efect a produs Omladina, cătă bătaie de cap 'i-a făcut guvernului Mitetici! Astăzi s'a retras și Dr. Polit și Sârbii s'au domolit, ba îi fac guvernului treburi minunate în dieta Croației.

Slovaci au renunțat și ei de a mai face opozițiune, și „Pester Lloyd“, vorbind despre discursul lui Rieger, se poate fâli, că guvernul Ungariei nu are trebuință de ajutorul Cehilor spre a dispune de Slovaci.

Noi însă, noi Românii sîntem mai vînjoși; nouă nici prin gînd nu ne trece

se renunțăm, așa numai de dragul compatrioților nostri maghiari, la aspirațiunea de a desvolta mai departe viața românească, pe care am întemeiat-o aici în Carpați. Răbdăm, așteptăm, stăm pe pace, le suferim toate, dar' nu ne dăm cu una cu două învinși, ba asigurăm prin simpla împregiurare, că sîntem, și pozițiunea fracțiunii germane relativ atît de mici ce se află în mijlocul nostru. Căci un lucru e netăgăduit: că numai trăind aici, în Ardeal și încungiurați de Români, ear' nu de Maghiari, Sașii pot se aibă speranță de a se susține, speranță, pe care ceilalți conaționali ai lor din Ungaria par a o fi pierdut.

Care este acum situațiunea Maghiarilor?

Ei se află puși între Croați și Români. În vreme-ce toate celelalte elemente nemaghiare din țerile supuse coroanei ungare supoartă, în aparență cel puțin, cu resignațiune actuala stare de lucruri, în Croația s'a suprimat libertatea de presă, ear' aici la noi e vorba se se suprimă în curînd.

Ce-i încuragiază pe Croați?

Ceea-ce ne încuragiază și pe noi: nemulțumirea generală.

În zadar Slovaci, Sârbii, Rutenii și Germanii din Țara Ungurească trimit deputați guvernamentali în dietă: trimitem și noi și scim ce valoare au asemenea deputați, scim, că maioritarea țerii e pacificată, dar' împăcată nu este și cere dimpreună cu noi împlinirea făgăduințelor făcute odinioară. O sciu și Croații aceasta, și e lesne se cutezi, când îți scii adversarul combătut din toate părțile și spriginit numai de nisce amici fățarnici, care îl vor părăsi în ziua de grea cumpenă.

Sînt isolați Maghiarii cum n'au fost poate nici odată: aceasta le dă Croaților curagiul de a stărui asupra înființării unui nou stat slavon la Marea-adriatică.

Dacă este în Europa toată vre un element, care nu doare, nu poate dorî înființarea acestui stat, acela nu poate se fie, alături cu Maghiarii, decât românesc. Căci acest stat nu e merit de a garanta desvoltarea pacinică a elementelor din Orient, ci are chiar din clipa concepției lui tendența de predominare și trebuie neapărat se șgudue în cele din urmă pozițiunea națiunii maghiare. Și ori-și-cât de mult ar fi suferit poporul român din partea Maghiarilor, Românii cu vederi clare nu pot se scape nici odată din vedere, că slăbirea Maghiarilor e slăbirea noastră.

Și cu toate acestea am fost împinși în mod fatal se contribuim la încuragiarea propagandei făcute pentru întemeierea celui stat slavon și trebuie se ne temem, că atunci, când se va încerca realizarea, se va face abus și de puterile noastre. Căci nu au sciu Maghiarii se ne câștigue la timp, n'au înțeles, că trebuie se ne despartă de dușmanii lor, n'au avut destulă prevedere, ca se-și asigure pentru toate eventualitățile puțința unei apropieri între noi și dînșii.

Încă acum un an această apropiere era poate cu puțință și s'au și găsit oameni, care au îndrăsnit se facă încercarea din partea noastră. Astăzi însă, acum, după cele petrecute în ultimele trei luni de țile, ori și ce încercare făcută din partea noastră îl omoară pe cel ce o face, și ori și ce încercare făcută din partea guvernului produce impresia slăbiciunii. Astăzi Maghiarii nu mai pot se ne facă dreptate, fără ca omul de rînd se presupună, că le-a fost impus se ni-o facă, și tot binele ce ni 'l-ar da este primit ca nefind venit dela dînșii, ca stors de forța împregiurării și sigur numai pe timpul cât împregiurările rîmân precum sînt.

Ajunși aici, Maghiarii numai cu mijlocirea altora ar mai pute se se apropie de aceia, pe care și 'i-au înștrăinat. Căci ori și care ar fi prețul ce ni s'ar oferi, nici unul dintre oamenii nostri politici nu mai poate lua angagiamentul de a produce în poporul român un curent favorabil pentru Maghiari, deoarece-nici unul nu poate spera, că va isbuti se șteargă din inimile Românilor neîncrederea, ce s'a produs în timpul celor din urmă țece ani față cu Maghiarii. Românii nu-și simt asigurată libertatea de desvoltare prin nici un fel de garanții ce li s'ar fi asigurând numai lor, ci trebuie se-și vadă toți compatrioții scutiți de impuneri, pentru-ca se înceteze a se teme de ziua de mîne. Când li se dă vre o lovitură Sârbilor, Slovacilor ori Sașilor, noi o simțim deopotrivă cu dînșii, căci scim preț bine, că, striviți odată ei, vine rîndul la noi. Ceea-ce au făcut dar' Croații, ba până la un grad oare-care chiar și Sașii la inaugurarea dualismului, noi nu putem face, și ori cât de mari ar fi concesiiunile ce ni s'ar oferi, ele ar avè numai o valoare cu totul trecătoare, dacă în schimb lor ne-am angagia se-și spriginim pe Maghiari contra altor conecetățeni ai nostri, deoarece-ce am contribuî noi înșine la nimicirea razemului nostru firesc. Nu este pentru noi viață decât într'o Ungarie poliglotă; astfel sentimentul de conservare ne împinge se ne identificăm cu Slavii și cu Germanii, care dau statului caracterul poliglot.

Singuri Croații sînt aceia, contra căroră am pute se fim în anumite împregiurări dispuși a ne uni fie chiar și cu Maghiarii, deoarece-ce ei au o pozițiune excepțională și vor se dee unei părți din stat un caracter național.

E treaba oamenilor de stat ai Ungariei se creeze aceste împregiurări, și dacă Maghiarii sînt oameni cu prevedere politică, ei vor înțelege, că nu le rîmâne decât se renunțe în toată sinceritatea la realizarea planului lor de a preface țerile supuse coroanei ungare într'un stat național maghiar, se se mărginească a-și asigura fireasca supremație în Ungaria, și lăsând liberă desvoltarea compatrioților sei nemaghiari, se câștigue pentru dînșii pe toate

acele elemente, care au interes, ca se nu se pună începutul unor nouă formațiuni în sudul Ungariei. Numai printr'o surprindere, numai printr'un fel de lovitură de stat în sens egalitar mai pot oamenii de stat ai Ungariei se desconcerteze pe aceia, care, poate chiar și fără de voia lor, lucrează pentru realizarea unor aspirațiuni incompatibile cu interesele vitale ale Ungariei și mai ales cu ale națiunii maghiare.

Se se facă dreptate, numai dreptate, deopotrivă pentru toți, și atunci nu numai că nu va fi nevoie se se lărgească, ci se va pute chiar restrînge potrivit cu interesele comune autonomia Croației.

Se caută însă un om, care s'o înțeleagă aceasta la timp, și un popor, care se-l înțeleagă pe el și se-l admită.

Pășunile comunale (islazele) în Banat.

În nr. 173 al „Tribunei“, 123 al „Viitoriului“ și 90 al „Luminatorului“ se țice, că pășunea comunală pentru un obligament al comunității politicesci Belinț a fost aproape a se vinde la licitațiune publică.

În alte comune într'adevăr s'a întemplat, că islazul comunal s'a licitat pentru datorii ale comunității politice; mai obvin casuri, că unele comune chiar cu aprobarea municipielor contractează împrumuturi pe la bănci și pun ipotecă islazul comunal. Satul apoi, ca de comun, nu plătesce la vreme, și islazul se duce.

Tot de aceste se petrec și cu sesiunile parochiale, ca se o spun în treacăt.

Evident, cumcă nicăiri nu se gîndesce nime la natura de drept a pășunilor comunale și a sesiunilor parochiale.

Presupun din pomenirea casului cu Belințul, vînturat în foile noastre, cumcă la publicul nostru preste tot domnesce credința, ca și cum ar fi lucru firesc, ca pășunea comunală se formeze fond de garanție și excontentare pentru datorii comunităților politice, precum de altă parte sesiunile parochiale pentru legătuințe ale comunelor bisericesci.

Părerile aceste însă sînt greșite, pentru-că amîndouă cestiunile sînt rezolvate prin lege și prin praxa judecătorească în sens contrar.

Cât pentru sesiunile parochiale supremul for judecătoreesc dintr'un cas special a hotărît, cumcă pentru datoria comunei bisericesci nu este admisibil, a se trage în execuțiune sesiunea parochială, fiindcă aceea formează o parte a fondurilor menite în special pentru întreținerea parochilor temporali greco-orientali.

Se vede însă, că acest principiu nu este din destul cunoscut nici judecătorilor, nici părților interesate, căci s'au dat casuri, unde sesiunile parochiale au fost trase în execuțiune și amenințate și cu subastare chiar din partea erariului și încă pentru restanțe de dare a unor preoți netrebuiți, ear' consistoarele uneori țărțiu încunoscîitate nu 'și-au sciu ajutora altcum, decât se caute scăpare pe calea grației.

Cu pășunile comunale stă treaba întocmai, ba și mai rău. Precum ne spun jurnalele, și aci s'a impus în cele din urmă lipsa, ca din gura șerpelui se se îndrepte petițiunile la grația ministrilor, și bărbați de influență au trebuit se pună în cumpenă însemnătatea persoanei lor, ca se mîntue pășunea comunală dela dobă, — până-ce scutul legii, care este mai natural și mai de nădejde, — cum se vede — puțini îl caută.

Și totuși aceste calamități s'ar pute lesne înlătura, dacă consultînd legea, vom scî cum stăm

cu aceste averi și la timpul potrivit, îndată-ce s'a ivit năpasta, ne vom folosi de remediile concese prin lege.

Nu am avut de gând a discuta despre natura de drept a sesiunilor parohiale; mă mângînesc dar' la cele atinse mai sus în privința aceasta, — altcum menirea sesiunilor parohiale mai puțin este pusă la îndoială, aceste averi sînt mai puțin primejdive.

E timpul să se mai scuture de pulbere de claratorul iliric.

Dar' să cercăm să ne lămurim în privința noțiunilor despre pășunile comunale.

Când s'a introdus urbariul, — vorbind de Bănat, — cu privire la numărul sesiunilor și al jelerilor (jileri) s'a rezervat pretutideni în comunele urbariale și un teritor corespunzător pentru scopul de pășunat și s'a hotărît, cumcă această pășune are să fie avera urbarialistilor după proporțiunea posesiunii lor, ceea ce s'a recunoscut mai apoi și prin art. 6 din 1836 unde este stabilită și proporțiunea, de după care atunci, când s'ar cere împărțirea individuală a completului de pășune, care cât are să capete în competența sa.

Legislațiunea noastră și în timpurile mai de curînd s'a ocupat de întrebarea aceasta și anume în art. 53 și 55 din 1871; § 2 art. 53 din 1871 în privința pășunii comunale sună astfel:

„Prin legile din 1848 încetînd legătura urbarială, foștii iobagi au câștigat deplinul drept de proprietate și dispozițiune asupra pămînturilor urbariale (funduri iobăgesci și jelere), ce se află în mâinile lor.“ Ear' § 3 urmează astfel:

„Deopotrivă cu posesiunile urbariale devin proprietatea urbarialistilor și pășunile (islazele), cari sînt segregate sau se vor segrega în sensul legii. . .“

Drept-aceea întocmai ca sesiunile urbariale și pășunile formează avera privată a urbarialistilor, și prin urmare nu este avera comunității politice, — ori că e segregată această pășune de cea a proprietarului domenal (spăiei), ori că ba.

În Bănat pășunile com. preste tot sînt segregate și în unele comunități și împărțirea individuală este făcută. În cazul din urmă, se înțelege, nu mai poate fi îndoială asupra proprietății și a dreptului de dispozițiune, pentru-că în cazul acesta competența fie-cărui se scrie în cartea funduară la numele respectivului și tot natul este liber și neatrînat întru exercicierea tuturor drepturilor încopciate cu dreptul de proprietate.

Rămîne dar' întrebarea asupra naturii juridice a pășunilor, când aceste stau încă individual neîmpărțite între competenții urbarialisti și jeleri, când stau încă într'un complet și sînt administrate cumulativ.

Legea citată mai sus luată bine în seamă, nu lasă nici asupra acestei întrebări îndoială.

(Va urma).

Din dieta Ungariei.

Discursul ministrului-president Coloman Tisza ținut în ședința din 2 n. l. c.

Coloman Tisza: Onorată casă! Dacă iau cuvîntul în stadiul actual al desbaterii, aceasta o fac pentru-că o experiență veche mă îndreptățește a presupune, — poate că me înșel, — că sînt deputați, cari doresc ca să mă declar înainte de a fi vorbit dinșii în obiect; ear' eu nu aș voi să contribuesc prin amănarea declarațiunii mele întru a prelungi desbaterea generală mai mult decît ar fiînse altmîntrile. Aceasta e ceea ce mă îndeamnă cu deosebire a vorbi. Ce atinge partea financiară a desbaterii, relativ la aceasta dl ministru de finanțe, care e mai îndreptățit, a dat deslușiri, și dacă va fi de lipsă va mai face-o aceasta. Deoarece-ce dacă unii domni deputați au plăcerea de a tăgădui îmbunătățirea actuală, de a descrie viitorul în colori prea posomorite, de a căuta sanarea pe astfel de căi, pe care, cel puțin în prezent, ținta nu se poate ajunge, sau dacă am ajunge-o, aceasta nu ar duce la îmbunătățirea bugetului, ci la împovorarea multilaterală a erarului statului, — în acest cas mărturisesc sincer, că nu sînt plăcerea de a lupta în contră. Din norocire starea noastră financiară e cunoscută pretotindenea în lume și nu e măsurată după icoana aceea obscură, pe carea a depins-o respectivul domn deputat, ci după adevăr după cum se vede din cifre. (Aprobări din dreapta.) Mai nainte de a trece la punctele, asupra cărora îmi țin de datorință a mă pronunța, voiesc să reflectez la o parte a expunerilor imediatului meu antevorbitor. (Auziți!)

Dl deputat a citat un pasagiu din vorbirea de tron română. Departe să fie de mine a devalva valoarea aceluia mesagiu de tron foarte frumos, ce dovedește o profundă prudență de regent; dar' dl deputat îmi va ierta, căci tocmai aceea ce a citat, — paremi-se din exposeul financiar, — dovedește că noi am trecut deja preste aceea ce se cere în România, deoarece noi nu promitem că vom face dispoziții pentru promovarea relațiilor economice, ci raportul dovedește că noi am pășit deja pe arena faptelor prin sumele acordate de mulți ani, cari sume cresc din an în an, pentru promovarea economiei de vite și a altor rami economici, întru cât adevărul aceasta cade în sfera de activitate a guvernului. (Așa este! din dreapta. Mișcare în stînga.) Noi nu stăm așadară îndrîtăcelora, ce se amintesc atât de frumos în acel mesagiu de tron, ci l'am întrecut. În acel mesagiu se amintesc și creditul. Ce se înțelege acolo sub urcarea creditului agronomic, eu nu pot ști; dar' că tocmai creditul agronomic la noi, în comparație cu deceniile sau cu anii ultimi, s'a îmbunătățit în mod însemnat, — aceasta nu se poate contesta. (Așa e, în dreapta.)

Dl deputat exprimă o idee: răsucirea regalului de crîsmărit. Eu din parte-mi pot asigura pe dl deputat, că guvernul se ocupă de mulți ani cu această afacere. (Sgomot în stînga.)

Am avut onoarea a mă pronunța deja în dietă asupra acestei afaceri; diarul dietei dovedește despre aceea că guvernul s'a ocupat de această întrebare. Dar' precum am șis deja atunci, șic și astăzi, că trebuie să ne rezervăm alegerea timpului, când să se poată regula această afacere fără împovărarea sau daunarea statului și corespunzător intereselor respectivilor proprietari. Căci aci mai mult ca ori și în ce afacere alegerea unui moment nepotrivit poate să fie atât în dauna statului, cât și a singuraticilor interesați. (Mișcare în stînga extremă.)

Relativ la celelalte chestiuni, s'a mai amintit earși în desbateră asupra bugetului — nu numai din punctul de vedere al stării financiare, ci și al celei economice — că teritorul vamal independent ar fi absolut necesar. Mărturisesc, că mă genează nițel a mă pronunța asupra acestei afaceri, dar' totuși trebuie să o fac aceasta, fiindcă sînt convins că o uniune vamală și comercială basată pe principii bune, și legată cu condițiuni corecte, e mai bună întru a promova interesele Ungariei, decît crearea unui teritor vamal independent; (Sgomot; strigăte din stînga extremă: „Nu e adevărat!“.) după părerea d-voastre nu e adevărat, după a mea e adevărat. Și una și alta părere e îndreptățită. Eu am ascultat argumentele contrare; nu vă fie frică de ale mele; eu sperez a pută convinge. (Paritate în dreapta; aprobări.)

Șicu înainte, on. casă, — ca și cum aș ceti deja, — că ce fel de crimă aș fi săvîrșind accentuînd în vederea pertractărilor apropiate, că după părerea mea încheierea uniunii vamale e în interesul Ungariei. (Strigări din stînga extremă: Așa și este!)

Dacă acum, domnii mei, eu sînt de aceeași convingere ca și d-voastră, că adevăr e în interesul țerii, de a nu vorbi acum despre această chestiune, în acest cas nu o voi aduce înainte și nu o voi anuncia. Deoarece-ce însă ați readus-o d-voastre, sînt dator a o lua în considerație ca publicul să nu fie indus în eroare prin respîndirea doctrinelor contrare. (Sgomot în stînga extremă.)

Repet: nu țin de corect, că am fost necesitat a o face aceasta, dar' după-ce am fost provocat, chiar pentru opinia publică a țerii, e datorința mea a mă pronunța. (Aprobare din dreapta.) Mă voi restrînge totuși la indispensabilul necesar și voi șic ceea ce deja am mai șis: condițiunea principală e deprinderea buneivoințe, considerarea intereselor reciproce, nu numai din a noastră parte, ci și din cealaltă parte. (Aprobare din dreapta.)

Și acum binevoiască domnii, cari au pus pe tapet acest lucru în interesul stării economice, și — ceea ce e la modă și mă îmbucură, pentru-că însu-mi mă ocup de aceea — în interesul agriculturii, a-mi da voie ca să-i fac atenți la una. Mai înainte însă trebuie să repeșec observarea, că mă bucur preste aceea, că precînd în anii precedenți interesele agronomice abia erau

amentite, acum se întoarce foaia, interesele agronomice sînt puse la locul prim șicîndu-se, că de dragul industriei guvernul pre acele le neglișă.

Nice aceasta nu e așa, dar' în tot cazul întoarcerea e îmbucurătoare. Convingerea mea a fost, că e o greșeală a pune față în față aceste două interese; amîndouă trebuie și pot să se cultive numai împreună. (Aprobări din dreapta.)

Cugetat-au oare la aceasta aceia, cari din pricina prețului de acum al cerealelor, cred că crearea unui teritor vamal independent e în interesul rapoartelor noastre economice populare și cu deosebire în interesul agronomiei? E adevărat, după cum a șis ieri și un deputat, că deși ne vom crea bariere proprie vamale, aceasta încă nu învoalvă ruperea tuturor relațiilor comerciale. Abunăseamă nu. Nici e o urmare ca noi să luăm numai decît măsuri prohibitive. O urmare însă are, și relativ la aceasta nu trebuie să ne facem iluziuni, că dacă ne vom desvolta industria noastră unilateral — șic unilateral, să punem oare sau nu vame pe industria austriacă, ai cărei consumenți sîntem noi?

Dacă da, binevoiți a nu vă da iluziunii, că ați când grăul american concurează cu noi pe propriile noastre piețe dinșii nu ar împovora cu vame produsele noastre brute. (Strigări din stînga extremă: „Aceasta am auzit-o deja la Oradea-mare!“.)

Mă rog a nu-mi lua în nume de rîu, dar' ieri și alaltă-ieri, afară de expunerile dlui deputat Szentkirályi, nu am auzit nimic ce să nu fi mai auzit de sute de ori. (Aprobări în dreapta.)

Repet deci să nu vă faceți iluzii relativ la aceasta, căci întocmai cum n'am lăsa noi ne-taxate produsele lor intrustriale, în cazul dacă dinșii ar începe cu taxarea produselor noastre, tot astfel ne-ar împovora și dinșii artieli nostri de export, ceea ce ar amări starea agronomiei ungare, înloc ca să o îmbunătățească.

Și oare prin aceasta ar înflori industria? Ba. Și aceasta am mai șis-o odată, dar' o voi repeta cu permisiunea d-voastre. Și pentru-ce? Dacă ne vom crea industria în mod artificial și prin ajutorul vămilor, în acest cas prin vămii am pută coostrînge pe consumenții nostri indigeni ca să cumpere și artieli scumpi, ear' o industrie aptă și de export tot nu ne-am crea, deoarece-ce aceea industrie, în contra căreia noi ne luptăm, ne va bate pretotindene prin prețurile ei eține; consumenții indigeni însă, cari astăzi în cea mai mare parte consistă din clasele agricole, vor trebui prelîngă veniturile lor mici să cumpere artieli de industrie scumpi. (Așa e! din dreapta.) Pe această cale numai vom ruina unii rami, ear' nici decît nu-i vom îmbunătăți. Dacă voi merge mai departe, trebuie să mai observ la vorbirea dlui deputat Szentkirályi, cum am avut drept, când am șis că încă n'am auzit dela nime ceea ce am auzit dela el, deoarece-ce am auzit adeseori că Ungaria are lipsă de o armată și de un teritor vamal propriu, ba cel din urmă și acum ar mai

Foița „Tribunei“.

Soldatul norocos și nenorocos.

Traducere din limba germană.

de

Alexandru C. Tălășescu.

(Fine.)

V.

Fu o întemplantă lăsată de Dumnezeu, că d-na consilierasă Günther chiar în noaptea aceasta trebui să sufere de durere de măsele. În fine, după-ce întrebuiță toate doftoriile de casă obicînuite, începînd dela cele mai domoale, până la cele mai pișcătoare, pe la amurgul dimineții trimise totuși servitoarea la spicerie. Fata sună clopoțelul multă vreme cu o răbdare de tot neclintită, până-ce în urmă dl farmacist, care era pomenit dela prima sunare, asigurându-se cu de săvîrșire, că de acum înainte și așa nu mai poate nădăjdui la continuarea somnulețului seu dulce, se hotărî, ca să easă afară în halat, păpuși, cu fez pe cap și cu luminarea în mână și să-i fearbă o sticlă de picături de dinți.

„Șcii d-ta deja“, murmură într'aceste el, „că ați des de dimineată vor duela?“

„Ce spui? Cine?“

„Oficerul străin și studentul, care a jucat rolul Minei de Barnhelm“, urmă farmacistul, „asta e urmarea glumelor grosolane a tinerimii! Tot respectul d-nei Günther!“

Fata merse degrabă acasă cu picăturile și

cu vestea mare, ear' doftoriile făcură minune: ele avură efect, fără ca d-na Günther să fie desputat sticla măcar; durerea de măsele perî ca năluca, ba mai mult, domana Günther așa cum se afla, în ceapță și halat, alergă preste uliță la doamna Dominicus, ca să o răpească din brațele lui Morfeu și să o însuflețească la o faptă mare.

„O asemenea necuviință nu se poate suferi! bunul nostru oraș prinde nume rîu în Germania întreagă“, afirmă d-na Günther, ear' profesorița tot atât de inocent îmbrăcată, în alb, scutură din somn pe bărbatul seu, pre profesorul brav și gesticulă și dispută, până-ce acesta n'avu încotro, ci se sculă, se îmbracă și alergă la rector.

Chiar pe acest timp, unul dintre cei ce aseară erau la „Leul“ golindu-și cupele, între pauza mică dintre noaptea mare și somnulețul de dimineată, din negrijire împărtăși nevastei sale credincioase întemplantă groaznică, ceea-ce apoi îl costă odihna sa și odihna întregului oraș.

Îndată puteai să vești, cum din toate părțile se luminară geamurile și toate ceptele și halaturile se sculară cu o mișcare fără seamăn.

Începî, să crepe de șaia, când maiorul de Schwedemühl fu deșteptat de nevasta sa, care cu coatele-i ascuțite îl îmboldia fără milă în coaste.

„Ce s'a întemplant?“ murmură bîtrînul fanfaron.

„Scoală-te, — un duel —“

„Lasă fie! dă-mi pace, nevastă, să dorm.“

Și se întoarce, ca să doarmă liniștit mai departe.

Dar' nevastă-sa începî să-l scuture.

„Tu nu poți dormi maiorule, onoarea noastră militară pretinde ca tu să intervii.“

„Ei! onoare—capriciu femeesc—du-te la—“

Și începî să horească mai departe.

Însă doamna Schwedemühl îl apucă de chică și o hăția, de-ți părea că trage clopotul, până-ce în urmă dl maior sări în sus ca un turbat.

„Ce este? foc? Au năvălit Francezii în oraș?“

„Spunu-ți, că e un duel.“

„Și apoi ce-mi pasă mie!“

„Dar' îți spun, că e un duel“, repetă doamna Schwedemühl, „un duel între un student și un oficer, și e neapărat de lipsă, ca tu să intervii, asta o pretinde onoarea noastră militară.“

„Și întru adevăr e neapărat de lipsă aceasta?“

„Întrebă maiorul căscînd grozav.“

„Gîndesc-te numai, maiorule, duelul e oprit, și fără de asta se poate, că făcîndu-se duelul, sublocotenentul să fie rănit, ceea-ce va strica cînstea noastră militară.“

„Adevărat“, șise maiorul hotărîndu-se, „oficerul poate să fie rănit, duelul trebuie oprit.“

Mayorul își încălță cismele mari injurînd, ear' soția îi aduse de grabă uniforma. Chiar își încingea sabia, când întră în odaie pedelul.

„Toate le știu“, șise maiorul răstit, „și sînt gata, să merg cu d-ta.“

„Bogda proste!“ șise pedelul, „că în fine

vine la duel și o persoană militară, și așa, n'am nevoie să intervin contra unei puteri înarmate, fără asistent.“

Studentii toată noaptea chefură la „Leul“. La primele rațe albe ale dimineții de iarnă părăsiră birtul și plecară la locul de luptă.

Nici Henric de Kallbach, nici micul Fritz, secundantul seu, nu se gîndiră, să-și scoată hainele de femeie. Când sosi vremea, frumoasa Melusină, Mina de Barnhelm își aruncă pe umeri o blană închisă, ear' Francisca se învîli într'o manta de cavalier și ambele dame bătăușe cu o droaie de studenți, începură să cînte pe stradele din Halle nisce cîntece picante, până-ce în fine ajunseră la ușa numitului, „Finkenfeld“, unde sublocotenentul Schnabbe îi aștepta gata cu secundantul seu, un oficer cu jumătate soldă.

În momentul, în care studentul frumos apărî în costumul seu de damă ca să se bată cu sublocotenentul, acesta roși și-și mușcă buzele.

Secundanții terminară și cele din urmă formalități, și în fine adversarii stătură față față cu sabiile încrucișate, ear' când răsună comanda, lupta se începî.

La început sublocotenentul Schnabbe se aruncă cu turbarea amorului schimbat asupra idealului adorat, ear' acum socotit de cel mai urgisit dușman al seu; studentul însă se apără cu liniște. Din furia celui dintăiu însă urmă, că loviturile lui deveniră mai lăncede, mai nesigure ear' Mina îl întrecî iute cu un atac și cu o îm-

fi obiectul aspirațiilor mele, dacă numai ar fi cu puțință.

Nime n'a încercat însă a dovedi până acum că articolul de lege XII din 1867 pretinde crearea armatei ungurești. (Aprobări din dreapta.) Acel articol nice nu o condece, nice nu o cere aceasta. On. domn deputat însă ține că acel articol o pretinde și acuză atât pe guvernul actual cât și pe cele trecute cu neexecutarea legii ce cere o armată ungurească.

Aceia cari au creat această lege o vor fi cunoscând bine. Și ține-a careva dintre ei că legea o cere sau o condece? Pentru ce s'au apucat de lege mai întâi aceia, cari o cer aceasta? Pentru-că tocmai legea nu numai că nu cere crearea armatei ungurești, dar' nice nu o condece. Din această cauză am ține că declarațiunile d-lui deputat sunt de tot nouă și-mi susțin aserțiunea, deoarece într-o adevăr aceasta e o idee nouă pe carea nu a mai slevat-o nime.

On. deputat Horánszky la observațiunile făcute de deputatul Beksics asupra societății maghiare a ține: Oare societatea poartă vina că i s'au încărcat în sarcina sa afacerile tutorale, procedura bagatelă, prevaricațiile, instrucțiunea populară și afacerile sanitare? Eu, on. casă, nu voiesc să exagerez prea tare ținecând că în societatea ungurească nu ar fi nici o tendință bună, deși aceste nu sunt așa de numeroase, precum ar fi de dorit. Nu pot totuși să condeced că afacerile orfanale, procedura bagatelă, lucrările de instrucție și cele sanitare și în fine afacerile de contribuțiune, pe cari legea le-a impus respectivilor comune, că aceste ar fi puse în sarcina societății. Legea a dat afacerile orfanale jurisdicțiunilor, dar' speselă de administrare, cu excepțiunea unor poziții singurate, care nu le solvesce societatea ci fondul de rezervă a cassei populare, se solvesc de cassa centrală. (Horánszky: „Dar' în orașe?”)

În cetăție drept că se plătesc decătră municipii, dar' va condece și dl deputat că noi activitatea municipiilor, a țerii și a comitatelor nu ne-am îndatinat a o privi ca o activitate absolută a societății. În afacerile bagatele și de prevaricații lucră sau organele onorare comunale sau organele administrative plătite din cassele publice. În afacerile de dare, diurnele se plătesc din cassa statului.

Nici aci nu e acțiunea aceea socială, despre care a vorbit dl deputat coleg Beksics.

Și mai nedreaptă este aceea învinuire a dlui deputat Horánszky, că e destul de trist când cineva ține aci în dietă că existența națiunii maghiare atărnă dela aceea, că în statele vecine domnesce întunerecul. Aceasta nu a ține-o colega Beksics, ci el a ține numai: Ce trebuie să facem noi vedcând ce progrese culturale face slavismul? Să ne nisuiim doară a-l opri? Nu; căci și dacă am voi aceasta, nu am fi în stare. El a mai ține, că noi, cari, mulțumită lui Ddeu, sântem astăzi departe înainte în cultură, trebuie să căutăm a ne păstra acest avans și în viitor. Și după pă-

punsătură pe cât de răpede, pe atât de dibace rani mâna dreaptă a sublocotenentului.

În momentul acesta resună, mai întâi un șuerat ascuțit dat de paznicul pus de studenți, apoi strigătul studenților: „Pedelul, pedalul!”

Într-o clipă câmpul de luptă fu gol. Mina și Francisca, cu toate că erau în haine muieresci, săriră cu o siguranță vrednică de laudă preste două garduri și urcară un zid, după care dispărură. Nu mai puțin norocoși fuseră și ceilalți studenți. Toți scăpară la timp și cu ei și oficerul cu jumătate soldă, numai și numai bietul sublocotenent Schnabbe fugi înaintea nenorocirei, care-l ajunse chiar în brațele maiorului, care în acel moment, când pedalul urmăria cu zel studenții, cădu cu pradă cu tot într-o groapă adâncă și, svêrcolindu-se prin zăpadă striga, cu vaiete după ajutor.

Cu toate că în cele din urmă prea mult a suferit, bravul sublocotenent nu i-a tradat adversarii, ci se împacă cu sine, ca să sufere singur actul din urmă a tragediei, care bună-oară fu cea mai caraghioasă comedie.

Două săptămâni în grija parcalabului i-a fost prea de ajuns pentru vindecarea ranei sale ușoare, dar' înainte de a părăsi tristul seu asil, scrise cu o bucățică de cărbune pe pârtelele chel, care deja și fără de asta era decorat de „adiouri” însemnate în stil lapidar: „Mina de Barnhelm, sau soldatul norocos și — nenorocos.”

rearea mea în aceasta el are deplină dreptate; pentru-că ați, nu numai la noi, ci și la națiuni mai mari, garanța de existență a națiunii consistă într-o nu schiopăta înderăt alora, ci pe-cât numai se poate a juca rolul prim cel puțin în cercuri mai înguste.

Ministrul-president trece apoi la vorbirea deputatului Wolff și continuă:

On. casă! Mai nainte când am ascultat vorbirea d-lui deputat Wolff am avut o simțire deosebită, deși nu pot ține că neplăcută, auțind că ce fel de tiran înfricoșat aș fi fiind eu în interesul statului ungar și a națiunii ungare, și apoi imediat după el deputatul Grünwald mă învinovățese că eu în această direcțiune nu aș fi făcând nimic.

Eu ține că e datorința guvernului a face în această direcție precăt permit legile existente, tot posibilul. Dar' a trece preste lege nu e permis. De altcum sânt convins și despre aceea că au trecut timpurile, am ține-o mai adeseori — când s'ar pute face prin legi și ordinațiuni maghiarizare, germanizare sau ori-ce altă desnaționalizare. Aci unicul ajutor e puterea absorbitoare a societății, care are chemare de a lucra, și în faptă acesta e unicul motiv pentru care dorim că dacă voim ca Ungaria să rămână Ungaria, maghiarismul să-și păstreze supremația sa, pentru-că numai dacă își va manține această supremație va progresa, la din contră va căde fără îndoială. (Aprobări vine.)

Mărturisesc că m'au atins plăcut ținele dlui deputat că idea guvernului de stat, nu-mi aduc aminte de expresiune (Grünwald: Constituțiunea de stat), așadară constituțiunea de stat căștigă teren în opiniunea publică și că eu las ca aceea să-mi impună, în loc ca să-mi folosesc potestatea într-o a impune aceea țerii și societății.

În contra mea s'au ridicat multe plângeri. Și astăzi am auțit plângerea, că guvernul ar fi absolutistic; că prezentând un proiect de lege, acesta ar fi deja în faptă lege, că guvernul întrebunțează în legislatură și administrațiune forța, cu un cuvânt că el ar fi înspăimântător și absolutistic. Lucru natural, că deoarece-ce aceasta am auțit-o adeseori și fiindcă știu că nu e astfel, nici nu m'am apărat, dar' mi-a cădu bine vedcând, că am făcut mai mult decăt am crețut eu, mi-a cădu bine vedcând că on. domn deputat cu metoda sa opozițională mă apără în contra învinuirilor ce mi s'au făcut de atâte ori. (Aprobări din dreapta; sgomot în stânga.)

Dealtmintre on. domnul deputat citează o singură sentință a mea, pe carea cu de loc nu o neg, deși nu-mi aduc aminte de aceea, ci sânt pe deplin convins, că eu nu voiesc a urma politica forței, acum însă el ține, că totuși precum se pare mi-am schimbat convicțiunea, deoarece-ce pun în perspectivă măsuri excepționale. În legătură cu aceasta el a ține că nu e bine a oscila între politica nelucrării și cea a sdobirii sângeroase, sau că nu e bine a urma una sau alta din aceste politici, nu a vedă germinile, ci după-ce a crescut odată răul, trebuie să se procedă cu forța, înloc de a împedeca crescerea răului.

On. casă! Eu ține și acum că nu voiesc o politică de forță. Dar' eu am declarat și la ocașiunea desbaterii asupra adresei că dacă observ germinile dușmăniei dintre rase, confesiuni și clase în puterea poziției mele sânt dator a vedă aceasta mai curcând și a cere dela dietă mijloace, pentru a împedeca crescerea răului, dar' în același timp mi se ține: aceasta e numai o apucătură, ministrul-president cearcă pretext pentru a ne storce măsuri de forță: dacă să svêrșesce ceva rău e acolo solgăbirul și gen-darmii.

On. casă! Nu eu sânt deci acela care nu vedă germinile, deoarece-ce eu ved și astăzi colțul la întreg răul acela, dar' numai atunci când voiu cere mijloacele pentru a pute îneca acest rău în încolțirea lui, nu cu arme, nici în sânge, ci prin împedecarea sămânței rele, atunci poțitiți a nu mai ține că aceasta a fost numai o invențiune, că acest rău nu ar fi existând și că ar fi numai o apucătură pentru a-mi spori puterea mea. (Aprobări din dreapta.)

Credeți-mi — si aceasta o știe și dl deputat Wolff tot așa de bine ca și mine — că masa naționalităților ce vorbesc alte limbi în patria noastră se află pe cât se poate de bine; dar' necontentit, în tot momentul ved urmele pe cari se lățesce așțarea. Vê rog deci cu insistență ca, dacă voitiți ca răul să fie înădușit în germine, să

nu cereți să aștept ca acela să-și arete existența sa prin flacărele unei sărbări a lui Horia și Cloșca sau prin o altă sărbare, ci dați-mi mijloacele pentru stîrpirea germinului atunci când le cer. (Aprobări vine din dreapta.)

On. domn deputat, carle — fi sânt dator cu recunoscință — despre mine, deși mă atacă a vorbit totuși în tonul simpatiei, ține că pe această cale nu voiu ajunge poziția unui bărbat mare istoric, pe carea aș pute-o ajunge prin realizarea ideei de stat ungar. On. casă! Fie-care poate ajunge numai așa departe, încăt fi permit facultățile sale.

Că ținta mea a fost dotdeauna realizarea, consolidarea ideei de stat maghiar, nu află necesar a întări. Pentru aceasta pot aduce dovedi din tinerețea mea. Părerile noastre asupra mijloacelor ce ar fi a se întrebunța pot să se deosebească. Eu cred, că dl deputat are drept că gloria istorică nu o voiu ajunge: voiu fi silit a mă lipsi de ea; de una însă nu voiu fi despoiat: de simțemul și consciința că încăt mi-au permis puterile mele am făcut totul pentru realizarea acestei ținte. (Eljen-uri în dreapta.) Poate că altul va fi conducătorul spre țeara promisiunii: eu mă voiu multumi cu consciința că și eu am țintit la aceea.

Acum îmi voiu încheea vorbirea. Numai la un pasagiu din moțiunea dlui deputat Gravrill Ugron mai am de făcut o observare. Dl deputat aduce următorul motiv final: Considerând că guvernul administrează astfel bunurile statului, încăt pre acele le exploatează nu numai spre consolidarea statului ci și spre întărirea și lățirea propriului seu partid. (Așa e! din stânga.)

Și eu ține dlor, că aceasta e așa. (Haritate în dreapta.) Așa e, că nu ați fi crețut? (Haritate.)

Când am cetit mai întâi această învinuire, în primul moment am crețut, că e vorba de o acuză încă neîndatinată până acum în acest parlament, carea s'a ridicat în numele unui partid în contra guvernului și a partidului seu; alia după o cumpenire ulterioară am vedcând că nu e aceasta.

Repet că o primesc acea învinuire. Pentru ce? Pentru-că în ce mod să lucre un guvern la întărirea partidului seu și partidul însuși la întărirea sa proprie? În modul, că bunurile de stat încredințate administrării sale, le întrebunțează deoparte pentru siguritatea statului, ear' de altă parte pentru a promova bunăstarea claselor cetățenesci în cercuri cât se poate de extinse. (Aprobare din dreapta. Sgomot în stânga.)

Da guvernul nisuesce a-și întări puterea sa proprie și pre aceea a partidului seu prin aceea ca cu deplină putere spirituală și îngrijință întrebunțează tot, ce i s'a concrețut mânilor lui, spre binele statului și al cetățenilor.

Cronică.

Principele de coroană Rudolf a sosit ieri dimineața la Budapesta, unde a presidat la o ședință a comitetului de redacție pentru partea ungurească a marelui op: „Die oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild.”

Archiducele Leopold se află încă tot rău. Archiducii Rainer, Sigismund și Ernest, s'au dus la Baden, spre a fi în apropierea fratelui bolnav.

Necrolog. Terențiu Rațiu, avocat în Arad a reposat în 5 l. c. n. la 5 oare dimineața în etate de 34 de ani. Fie-i ține rău!

Crisa ministerială din România este terminată. În urma consiliului de ministri ținut ieri, sub președința M. S. Regelui, ministrii și-au retras demisiunile.

Întrarea „Junimistilor” în noul cabinet român pare puțin probabilă în urma celor pe-trecute în ședința secretă ținută la senat. Se ține că una din cauze, care fac pe d-nii Carp și Maiorescu a nu intra în noua combinare ministerială, ar fi exigențele d-lor privitoare la reformațiunea sistemului de administrațiune a băncii naționale — exigențe contrare dorințelor majorității camerei.

Aniversarea căderii Plevnei se sărbeară astăzi în Bucuresci cu *Te Deum*, la care va asista și Regele. Seara la 6 oare e dineu la palatul regal și după aceea bal la Clubul militar. Regele și Regina vor onora balul cu prezența lor.

Numire și demisiune în România. Dl Ciru Economu a fost numit prin decret regal procuror la înalta Curte de Casație.

Dl Calinderu, administratorul domeniilor Coroanei și-a dat demisia de deputat al Camerei.

Dl Leon Negruzzi a fost reales primar al Iașilor.

În Brăila s'a constituit o societate de hăinărie și croitorie română cu titlul Brățara de aur.

Anghina difterică și scarlatina în Brăila. „Dunărea” comunică, că aceste boale iau proporțiuni mari în orașul Brăila și că au murit până acum în această lună 12 copii, dintre cari unii de etate până la 8 ani.

Comisiunea conferenței africane a discutat în 6 l. c. n. propunerile sub-comitetului al cărui raport ține dela punctele următoare: Libertatea navigațiunii pe Congo și pe afluenții sei; — libertatea comunicațiunilor pe canalele și pe drumurile de fer colaterale; — oprirea de a nu percepe taxe decăt pentru a acoperi cheltuielile de navigațiune; instituirea unei comisii internaționale însărcinate cu supraveghierea navigațiunii și cu stabilirea carantinelor la gura Congoului.

Raportul cuprinde pre lungă aceasta diferite propuneri ale Germaniei și ale Belgiei privitoare la neutralitatea Congoului.

Statele-Unite își revină asemenea dreptul de a presenta o propunere privitoare la neutralitatea întregului teritor al Congoului.

Bismarck și Windthorst. „Norddeutsche allgemeine Zeitung” declară, că se unesce pe deplin cu părerea exprimată de „Kölnische Zeitung”, care ține, că părerile exprimate de curcând de dl Windthorst în sinul Reichstagului contribuiesc a confirma, că este cu nepuțință, ca partida guellă să iee succesiunea Brunswickului. *Gazeta* adaugă, că guvernele confederate nu vor permite nici odată a cineva să iee, în mijlocul lor, sarcina de a apăra la tribuna Reichstagului revoluțiunea contra împăratului și imperiului.

Generalul Mantenfel a cerut să i se primească demisia, ținecând că în Alsacia ar trebui introdus un regim sever biurocrațic, ceea-ce dînsul nu poate face. Împăratul i-a respins cererea prin termini măgulitori.

Posta ultimă.

Budapesta, 9 Decemvrie n. Comisiunea judiciară a casei deputaților a anulat alegerea deputatului Sigismund Csátár, ales în Csongrád.

Autograful prea înalt relativ la numirea baronului Sennyey de președinte al casei se va ceti în ședința casei magnaților din 15 l. c. n. În aceeași ședință bar. Sennyey va și primi președința.

Bucuresci, 9 Decemvrie n. După o convorbire cu președinții senatului și ai camerei Regele a refuzat demisiunea cabinetului Brătianu.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 10 Decemvrie n. Casa deputaților. Continuându-se desbateria specială asupra budgetului, s'a votat fondul de dispozițiune. La pertractarea budgetului ministrului a latere, Gavril Ugron recomandă păzirea întregității Ungariei, care conform constituțiunii se cuvine Ungariei la curtea din Viena; mai departe precauțiune mai multă la conferirea nobilității și a decorațiunilor. Ministrul Orczy respinge imputarea ca și când guvernul s'ar folosi de conferirea nobilității și a decorațiunilor spre scopuri cortesesci; dreptul conferirii îl are singur și numai regele. S'a votat apoi budgetul. La pertractarea budgetului de interne Nicolae Bartha pledează pentru susținerea autonomiei comitatelor. Grünwald încă declară, că nu intenționează împreunarea tuturor ramurilor administrațiunii în mâinile statului; dînsul vorbesce apoi pentru susținerea ideei de stat maghiar. Ședința continuă.

Roma, 10 Decemvrie n. Faima că Italia a ocupat Zulla lângă Massana e neadeverată.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Bibliografie.

„Amicul Familiei.“ Foaiă socială, beletristică și literară. Apare în 1/15 și 15/27 a fiecărei luni. Gherla, 1/13 Decembrie 1884. Anul al VIII. Nr. 23. Sumar: În but, novelă (fine) d. V. R. Buticescu. — Vulturul, simbol al Romei vechi (ilustrațiune). — Fata din Seliște (ilustrațiune). — Timpurile dispărute... (poesie) de B. V. Gheorghian. — Renascerea limbii românești în vorbire și scriere (urmare) de Dr. Gr. Silași. — Părintele Carthausi, roman tradus din limba maghiară, după Br. I. Eötvös (urmare). — Ospetul scheletelor (poesie) de G. Simu. — Mama și copilul (poesie) de C. Morariu. — Îmțoiare iubitoare (poesie) de A. — Diverse. — Partea umoristică, din „Căldarul Aurorei.“

Beiu, Vodă, Domn. Roman istoric de Theochar Alexi. Brașov, 1884. Broșură dublă: 11—12. Prețul 1 leu sau 40 cr.

Seiri economice.

Plaja din Sibiu, 9 Decembrie. Grân Hectolitru 74—80 Kilo fl. 4.80 până fl. 5.60, grâu mestecat 68 până 82 Kilo fl. 3.60 până fl. 4.40, sâmbura 66 până 72 Kilo fl. 3.20 până fl. 3.80, orz 58 până 64 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.40, ovăș 38 până 45 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 3.40 până fl. 4.—, melaialul 74 până 82 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 Kilo fl. 1.50 până fl. 1.70, semănța de cânepă 49 până 50 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 7.— până fl. 8.—, lintea 78 până 82 Kilo fl. 11.— până fl. 12.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, păsat de grâu 100 Kilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 Kilo fl. 55.— până fl. 60.—, unsoarea de porc fl. 54.— până fl. 56.—, sâmbura fl. 33.— până fl. 36.—, sâmbura de lumină fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sâmbura fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fân 100 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.—, cânepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. 29 până 31 cr., carnea de vită Kilo 44 cr. carnea de vitel 38 până 45 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbec 24 până 26 cr., ouă 10 cu 30 până 35 cr.

Bursa de București.

Cota oficială dela 8 Decembrie st. n. 1884.

Table with columns: Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. București, Credit mob. rom., Act. de asig. Națională, Scrisuri fonciare urbane (5%), Societ. const., Schimb 4 luni, Aur.

Bursa de Viena

din 9 Decembrie st. n. 1884.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Bonuri rurale ung. băntăne-timișene, Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Bonuri rurale ung. transilvane, Bonuri rurale ung. croato-slavone, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Segedin, Renta de hârtie austriacă, Renta de hârtie austriacă, Renta de aur austriacă, Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Renta de credit ung., Renta de credit austr., Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de Budapesta

din 9 Decembrie st. n. 1884.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, Renta de aur ung. 5%, Imprumutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Bonuri rurale ung. băntăne-timișene, Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare, Bonuri rurale ung. transilvane, Bonuri rurale ung. croato-slavone, Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Segedin, Renta de hârtie austriacă, Renta de hârtie austriacă, Renta de aur austriacă, Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Renta de credit ung., Renta de credit austr., Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Blüthner în Lipsca, fabricant de pianuri al Curții,

construează astăzi pianuri de o perfecțiune neîntrecută și de cea mai mare dulceață a tonului. În Paris, Viena, Philadelphia, Puebla, Sidney, Melbourne pianurile de Blüthner au câștigat premiul cel dintâiu pentru excelentă frumuseță a tonului, pentru cel mai înalt grad al perfecțiunii în executarea tehnică și pentru precisiunea jocului.

Neasemănat frumoasa invențiune a sistemului-aliquot de Blüthner dă pianurilor sale o dulceață a tonului de necrețut.

(Pianurile aceste își păstrează așa de admirabil acordul, încât cel mai bine reputat acordator din Transilvania, dl Hey, a exclamat odată: „Dacă toți oamenii ar cânta pe pianuri de Blüthner, aș avea ca acordator prea puțin de lucru, spre a pute trăi din el.“)

Pianuri

de sistem cu coarde încrucișate în modeluri proprii cu cadre de tuciu complete, cu 7 octave, cu mecanică englezească de repetițiune (Patent Blüthner):

- C) Nr. 3. Pian de salon cu matcă de acordament de metal, 220 cm. lung 1800 M.
E) Nr. 4. Pian ciuntit (Sistem-aliquot) 195 cm. lung 1650 M.
F) Nr. 5. Pian ciuntit, 195 cm. lung 1400 M.
G) Nr. 6. Pian de cabinet (Sistem-aliquot) 179 cm. lung 1400 M.
H) Nr. 7. Pian de cabinet, 176 cm. lung 1200 M.

Pianine,

trichorale, 7 octave, cu cadru complet de tuciu și cu matcă de acordament de metal etc. etc.

- K) Nr. 2. Cu coardele încrucișate, 140 cm. înălțime 1000 M.
L) Nr. 3. Cu coardele încrucișate, 127 cm. înălțime 950 M.
M) Nr. 4. Cu coardele oable, 140 cm. înălțime 890 M.
N) Nr. 5. Cu coardele oable, 126 cm. înălțime 740 M.

Adjustarea de lemn palisandru polit.

Pianurile de Blüthner se căpătă pentru Transilvania exclusiv numai în depositul de pianuri alui Heldenberg din Sibiu, sau dacă acest mod de aquisițiune, cel mai efitin, nu place, se pot cumpăra și direct primite la fabrică.

Prețurile de sus sunt a se înțelege cu primire la gara din Lipsca. Spesele de calea ferată și de vamă fac per chilogram circa 19 cr.

Liste ilustrate de prețuri trimite la cerere ca reprezentant exclusiv al dlui Blüthner pentru Transilvania

Depositul de pianuri alui Heldenberg din Sibiu.

[100] 7

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table with multiple columns showing train schedules between Budapest, Predeal, Arad, Timisoara, Sibiu, and other stations. Includes columns for train type (Tren de porșcano, Tren omnibus, Tren accelerat) and departure times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.